

**המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון**

הצעת תקציב תפעולי לשנת 2010

מוגש לוועדת הכספים של המועצה

הוכן על ידי אוה שאלתיאל

ירושלים, חשוון תש"ע, נובמבר 2009

תוכן העניינים

עמוד

1	תמצית
2	מבוא
3	תחזיות מקרו-כלכליות (שנת 2010)
4	חקיקה בתחום הגמלאות והגבייה – חקיקה קיימת וחדשה (לשנים 2009-2010)
9	תחזית התשלומים, התקבולים, העודפים והגירעונות (שנת 2010)
10	העברת יתרות נכסים מענף ילדים לענפים גירעוניים
12	לוחות ותרשימים
13	לוח א' המקדמים העיקריים לבניית אומדן הביצוע ל-2009 ולתקציב 2010
14	לוח ב' מספר מקבלי גמלאות, 2007-2010
15	לוח ג' תשלומים ותקבולים של המוסד לביטוח לאומי, 2010
16	לוח 1 זרמי התקבולים, התשלומים והעודפים באמצעות המוסד לביטוח לאומי, 2010-2008
17	לוח 2 התקבולים, התשלומים והעודפים לפי ענפי הביטוח הלאומי, הצעת תקציב 2010
18	לוח 3 התקבולים, התשלומים והעודפים לפי ענפי הביטוח הלאומי, אומדן מעודכן 2010
19	לוח 4 התקבולים, התשלומים והעודפים לפי ענפי הביטוח הלאומי, 2008
20	לוח 5.1 הגבייה באמצעות המוסד, לפי ענפי ביטוח, 2008-2010
21	לוח 5.2 שיעורי דמי הביטוח במערכת הגבייה מ-1.1.2008 עד ה-31.12.2008; ובהוראת שעה מ-1.8.2009 עד 31.3.2011, בנפרד לעובד, מעסיק, ממשלה ולעצמאים, עם ציון השיעורים המופחתים
22	לוח 5.3 שיעורי דמי הביטוח במערכת הגבייה מ-1.1.2009 עד 31.7.2009 והחל מ-1.4.2011, בנפרד לעובד, מעסיק, ממשלה ולעצמאים, עם ציון השיעורים המופחתים
23	תשלומי גמלאות לפי ענפי הביטוח, 2010
24	תקבולי ענפי הביטוח הלאומי לפי מקור מימון, 2010
25	סך הכול תקבולים, תשלומים, עודפים, עם ריבית וללא ריבית, 2010
26	תקבולים, תשלומים ועודפים לפי ענפים, ללא ריבית, 2010
27	תקבולים, תשלומים ועודפים לפי ענפים, כולל ריבית, 2010
28	שיעור גבייה לדמי ביטוח לאומי ולדמי ביטוח בריאות בעד עובדים שכירים מ-1.1.2009 עד 31.7.2009 והחל מ-1.4.2011
29	שיעור גבייה לדמי ביטוח לאומי ולדמי ביטוח בריאות בעד עובדים שכירים ב-2008 ובהוראת שעה מ-1.8.2009 עד 31.3.2011
30	שיעור גבייה לדמי ביטוח לאומי ולדמי ביטוח בריאות מעובדים עצמאים מ-1.1.2008
31	חלקו של כל חמישון בסך גמלאות הביטוח הלאומי ובסך דמי ביטוח לאומי ובריאות, 2008 (אחוזים)
32	הוצאות לגורמי חוץ לפי חוק הביטוח הלאומי

תמצית

בשנים 2007, 2008 היו עודפים בחשבון השוטף ללא ריבית. ב-2009 לראשונה מאז 2003 החשבון השוטף (ללא ריבית) הוא בגירעון (כ-1.1 מיליארד ₪). לפי התחזית של מנהל המחקר מצב זה אף מחריף ב-2010: הגירעון הצפוי ללא ריבית יגיע לכ-3.8 מיליארדי ₪.

מצב זה נוצר כתוצאה של מספר גורמים:

(1) קיצוץ בשיעור ההשתתפות של הממשלה שניתנת דרך ענף הילדים. הפקדות אלה צומצמו מהפקדה של 210% מדמי הביטוח בענף הילדים ל-169%. הפחתה זו מסתכמת בסדר גודל של כ-2.5 מיליארד ₪ הפסד תקבולים ב-2010.

(2) הגדלה של קצבאות הזקנה, קצבאות הילדים ומענק אשפוז (כ-0.4, 0.25, 0.16 מיליארדי ₪ בהתאמה), זאת בנוסף להגדלת הקצבאות ב-2009.

(3) המשבר הכלכלי השפיע על התקבולים בעיקר ב-2009. לגבי 2010 הנחנו שיפור מסוים אם כי על בסיס תקבולים נמוכים של 2009.

(4) ההפחתה המתמשכת שהייתה בדמי הביטוח למעסיקים בשנים האחרונות (סה"כ כ-1.5% מהשכר 2005 עד יולי 2009) קוזה זמנית על ידי הגדלה של 0.4% מאוגוסט 2009 עד מרץ 2011. תוספת זו נאמדת בכ-520 מיליון ₪ ב-2010.

הכפלת התקרה החל מאוגוסט 2009 של דמי הביטוח תתרום להערכתנו לתוספת של כ-540 מיליוני ₪ ב-2010.

שתי ההגדלות הנ"ל בגביה מלוות בתוספת אוטומטית בהשתתפות האוצר, אך תוספת זו תקוזה על ידי קיצוץ בשיעורי ההשתתפות של הממשלה בתקבולי ענף הילדים. יצוין שעיתוי ההפחתה נופל בעיקר על שנת 2010.

(5) בצד התשלומים התוספות בקצבת הזקנה וילדים הן פרמננטיות. כידוע, עד כה אין החלטה למימון מקביל של תוספת ארוכת טווח זו, דבר שמרע את מצב האיתנות הפיננסית של הביטוח הלאומי לאורך זמן.

(6) בחוק ההסדרים לשנים 2009-2010 הוארך ההסדר בדבר כיסוי גרעון בענף אבטלה מיתרות נכסי ענף ילדים עד סוף 2011. בשנים 2009-2010 צפוי הגירעון להגיע לכ-2.5 מיליארד ₪ מדי שנה.

1. מבוא

הצעת התקציב התפעולי לשנת 2010 נערכת בתקופה של אי-ודאות לגבי ההתפתחות של המשבר הכלכלי בעולם ובישראל וכן לגבי מידת ההתאוששות ממנו. הנתונים הכלכליים מראים על שיפור מסוים שחל לאחרונה בפעילות הכלכלית בעולם וגם במשק הישראלי. עם זאת קיימת עדיין אי-ודאות לגבי עצמת ההתאוששות ויציבותה. כידוע עיקר ההשפעה של המשבר העולמי על המצב בישראל היא בתחום הריאלי הנגזר מהביקוש ליצוא הישראלי ופחות בתחום הפיננסי שהשפיע על משקים רבים אך פחות על המשק הישראלי. להערכתנו הצעדים שנקטו בארה"ב, באירופה ובמקומות אחרים היו כה ייחודיים ובעלי עוצמה, שקשה כיום להעריך את השפעתם המלאה בטווח הבינוני והארוך. לכן הסיכונים הטמונים בתחזיות כרגע במיוחד גדולים. הצעת התקציב התפעולי לשנת 2010 מבוססת על מספר הערכות:

- האומדן התקציבי המעודכן לשנת 2009,
- תחזיות מקרו-כלכליות בקשר לדמוגרפיה, צמיחה, תעסוקה והשינוי במדד המחירים לצרכן ב-2010,
- השפעת שינויי החקיקה,
- הערכות ספציפיות לגבי התפתחות מספר מקבלי הגמלאות והתשלומים בתחומים השונים.

2. נתוני ביצוע לשנת 2009

סך התשלומים לגמלאות (כולל הוצאות מינהל) יסתכמו בשנת 2009 בכ-55.7 מיליארד ₪ – 45.6 מיליארד ₪ לגמלאות לפי חוק ו-10.1 מיליארד ₪ לגמלאות לא-גבייתיות. סך הגמלאות במונחים ריאליים יעלה ב-8.1% בהשוואה ל-2008.

להלן אחוזי השינוי הריאליים בתשלומים בענפים השונים בין 2008 ל-2009:

<u>ענפי הביטוח הלאומי</u>	<u>אחוז השינוי</u>
זיקנה ושאירים	4.8
סיעוד	9.6
נכות כללית	4.9
נפגעי עבודה	5.6
אימהות	5.3
ילדים	5.7
אבטלה	63.0
הבטחת הכנסה	4.1
שירות מילואים	37.3

גביית דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות מהציבור (ללא שיפוי) תסתכם ב-41.5 מיליארד ₪ – ירידה ריאלית של כ-0.8%. גביית דמי ביטוח לאומי מהציבור תסתכם בכ-26.4 מיליארד ₪ (ירידה ריאלית של 1.2% לעומת 2008), וגביית דמי ביטוח בריאות – ב-15.1 מיליארד (גידול ריאלי של כ-0.1% לעומת 2008). סכום השיפוי (סעיף 1'ג32) יסתכם ב-2.02 מיליארד ₪ לעומת 1.95 מיליארד ₪ ב-2008 – גידול ריאלי של כ-0.1%.

בשנת 2009 יסתכמו תקבולי המוסד בכ-76.5 מיליארד ₪:

28.4 מיליארד ₪ – גביית דמי ביטוח והשתתפות האוצר לפי סעיף 1'ג32 לחוק הביטוח הלאומי;
15.7 מיליארד ₪ – הקצבאות האוצר לפי סעיף 32 בענפים ילדים, זיקנה ושאיירים, נכות כללית, סיעוד ואימהות;
10.1 מיליארד ₪ – מימון תשלומי גמלאות לא-גבייתיות;
7.1 מיליארד ₪ – תקבולים מריבית על השקעות ומפיצויים מצד שלישי;
15.1 מיליארד ₪ – דמי ביטוח בריאות.

הנתונים על מצבו הכספי של המוסד מורים על גירעון שוטף בסכום של כ-1.1 מיליארד ₪ (לעומת לעודף השוטף של כ-2.5 מיליארד ₪ ב-2008). בתוספת התקבולים מריבית, העודף התפעולי יגיע לכ-5.5 מיליארד ₪ (לעומת 8.6 מיליארד ₪ ב-2008).

3. תחזית מקרו-כלכלית לשנת 2010

כאמור, התקציב התפעולי מבוסס בין היתר על התחזית שאמד מינהל המחקר בהתייעצות עם גורמי חוץ שונים. להלן התחזיות לאינדיקטורים העיקריים ששימשו לאומדנים (מקדמי התחזית מפורטים בלוח א'):

- מחירים – רמת המחירים הממוצעת בשנת 2010 תהיה גבוהה בכ-2.3% לעומת רמת המחירים הממוצעת ב-2009. הצפי לגבי עליית מחירים במשך השנה הינו כ-2%.
- שכר ממוצע – ב-2010 יגדל השכר הממוצע ב-2.5% במונחים נומינליים לעומת שנת 2009. הגידול במחירים ריאליים צפוי להגיע לכ-0.2%.
- היקף המועסקים – ב-2010 יגדל מספר המועסקים (וכן משרות השכיר) בכ-1.5%.
- שיעור האבטלה – בתקציב הונח כי שיעור הבלתי מועסקים בממוצע ל-2010 יהיה 8% מכוח העבודה. ההתאוששות בשוק העבודה איטית וקיימת השפעת קצה, שכן בתחילת 2009 שיעור הבלתי מועסקים היה נמוך בהרבה.
- עולים חדשים – מספר העולים שיגיעו לארץ צפוי להסתכם בכ-20 אלף.

עדכון הקצבאות

הקצבאות יתעדכנו בינואר 2010, כאשר כמעט כולן יותאמו לעליית המחירים במשק. המדד הרלוונטי (נובמבר 2009 לעומת נובמבר 2008) צפוי לעלות בכ-3.5%. אומדני הגמלאות לשנת 2010 יעודכנו במדד זה.

4. חקיקה בתחום הגמלאות והגבייה – חקיקה קיימת וחדשה לשנים 2009-2010

גמלאות

זיקנה ושאיירים

בשנת 2009 מסתיים תהליך העלאת גיל הפרישה לגברים לגיל 67 והשלב הראשון של תהליך העלאת גיל הפרישה לנשים לגיל 62.

באפריל 2008 הוגדלו קצבאות הזקנה והשאיירים הבסיסיות מ-16.2% ל-16.5%. תוספת מיוחדת בשיעור 1% מהסכום הבסיסי ניתנה לזכאים בגיל 80 ומעלה. במקביל הוגדלו גמלאות השלמת ההכנסה בהתאם לגיל הזכאי. העלות הכוללת במונחים של שנה שלמה נאמדה בגידול בקצבאות של כ-535 מיליוני ₪ (במחירי 2008), מתוכם כ-400 מיליוני ₪ על חשבון המוסד.

ביולי 2009 התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (חוק ההסדרים 2009-2010). חוק זה קבע כי קצבאות הזיקנה והשאיירים יגדלו באופן הבא:

החל מאוגוסט 2009 הקצבה הבסיסית ליחיד תגדל בשיעור של כ-3% (מ-16.5% מהסכום הבסיסי ל-17%)

מינואר 2010 יחול גידול של 2% נוספים (ל-17.35%)

בינואר 2011 יחול גידול נוסף של 2% (ל-17.7%).

התוספת המיוחדת בשיעור של 1% מהסכום הבסיסי לזכאים שמלאו להם 80 שנה, נשארה בעינה. קצבאות הזיקנה והשאיירים עם השלמת הכנסה יגדלו בהתאם.

באוגוסט 2009 ניתנה תוספת למקבלי השלמת הכנסה שמלאו להם 70: קצבתם של בני 70-79 גדלה בסה"כ ב-133 ₪ בממוצע ושל בני 80 ומעלה גדלה ב-80 ₪ בממוצע.

בהתאם לכך קצבאות זקנה ושאיירים צפויות לגדול במונחים שנתיים בכ-605 מיליון ₪, מהם כ-150 מיליון ₪ על חשבון האוצר. בשנת 2009 מדובר בכ-250 מיליוני ₪ נוספים.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל המחקר והתכנון

בשנת 2010 מדובר בתוספת של כ-400 מיליון ₪, כ-40 מיליון ₪ מתוכם על חשבון האוצר (מעבר מהגדלת התקציב שחל ב-2009). במצטבר גדל התקציב השנתי בכ-מיליארד ₪.

סיעוד

במרס 2009 ניתנה תוספת שעות טיפול לזכאים בשתי הרמות הגבוהות של הגמלה, אשר מעסיקים עובד ישראלי בלבד. תוספת של 3 שעות טיפול שבועיות ניתנה למי שזכאי לגמלה בשיעור 150% ותוספת של 4 שעות טיפול שבועיות למי שזכאי לשיעור של 168%. אמדן העלות השנתית הוא כ-180 מיליון ₪. התשלומים עד ספטמבר 2009 (כ-70 מיליון ₪) ממומנים בידי האוצר.

בהתאם לחוק ההתייעלות הכלכלית 2009-2010 החל מאוקטובר 2009 ממומנים תשלומים אלה בידי הביטוח הלאומי.

נכות כללית

בינואר 2009 נכנס לתוקף תיקון תקנות השר"מ. לפי תיקון זה, רמת הקצבה למקבל שר"מ התלוי בעזרה רבה בכל פעולות היומיום תהיה מעתה 105% מקצבת יחיד מלאה במקום 100% עד כה. קצבה מיוחדת לנכה התלוי לחלוטין בכל פעולות היומיום תהיה מעתה 175% מקצבת יחיד מלאה במקום 150% עד כה. סך תוספת התקציב לסעיף שר"מ תסתכם בכ-46.5 מיליון ₪ לשנת 2009 ואילך. תוספת זו תשולם על חשבון המוסד.

בגמלת ניידות סוכם על העלאת הקצבה לבעלי רכבים מסוג ואן ב-250 עד 500 ₪. תוספת תקציב זו החל בשנת 2009 תהיה כ-15 מיליון ₪ לשנה על חשבון אוצר המדינה. באוגוסט 2009 נכנס לתוקף תיקון 101 לחוק הביטוח הלאומי (בעקבות ועדת לרון). לפי תיקון זה, נכים עובדים שעד היום לא יכלו לקבל קצבה בשל רמת הכנסה גבוהה מהמותר, יוכלו לקבל קצבה גם אם חלקית. בנוסף, נכים שיתחילו לעבוד, יהיו זכאים ל"קצבת עידוד" שהיא קצבה מופחתת לעומת קצבת הנכות לה היו זכאים. עדיין לא ידועה השפעת התיקון על תקציב הענף.

נפגעי עבודה

נמשכת ההשפעה של תיקוני החקיקה שאושרו בשנים קודמות: תשלום דמי פגיעה על חשבון המעסיקים, הקטנת המענקים והשינוי בקביעת הנכות במקרים של טנטון והכרה בליקויי שמיעה כפגיעה בעבודה ולא כמחלת מקצוע, שלילת מענק נכות וקצבת נכות זמנית מנכים נפגעי עבודה בדרגת נכות בין 5%-9%.

ילדים

בשנת 2010 יימשך התהליך שלפיו כל הילדים ה"חדשים" שייכנסו למערכת, יקבלו קצבה ברמה אחידה (כ-165 ₪ לכל ילד לאחר העדכון בינואר 2010), ללא קשר למקומם הסידורי במשפחה. עם

זאת, תיקון החוק שהונהג ביוני 2006 ביטל את המשך ההפחתה ההדרגתית בקצבות הילדים, ולפיכך כל הילדים השלישיים ואילך הנמנים עם ה"מלאי" יוסיפו לקבל את הקצבה שהייתה בינואר 2006 בתוספת העדכון במדד.

בחוק ההסדרים לשנים 2009-2010 התקבלו מספר שינויים:

1. לגבי משפחות עם ילדים השהות בחו"ל- קצבת הילדים תבוטל לאחר שהות של 3 חודשים לעומת 6 חודשים עד כה. תחילת השינוי באוגוסט 2009. החיסכון הצפוי אינו משמעותי במיוחד.

2. יועלו בהדרגה הקצבאות לילד השני, השלישי והרביעי, כאשר בסוף התהליך – באפריל 2012- תינתן תוספת אחידה של 100 ₪ לכל אחד מילדים אלה.

החל מיולי 2009 ניתנה תוספת של 60 ₪ לילד השלישי ושל 93 ₪ לילד הרביעי. תוספת התקציב בשנת 2009 נאמדת בכ- 230 מיליון ₪. בשנת 2010 תינתן תוספת של 36 ₪ לילד השני ושל 33 ₪ לילד השלישי במשפחה החל מיולי 2010. מדובר בגידול תקציבי של כ- 250 מיליון ₪. במצטבר הוגדל תקציב 2010 בכ- 700 מיליון ₪ (בהשוואה לשנת 2008).

אימהות

בחוק ההסדרים לשנים 2009-2010 הוגדל תקציב מענק האשפוז בכ-165 מיליון ₪ במונחים שנתיים. מועד תחילת התשלום המוגדל נקבע לאוגוסט 2009. התוספת לתקציב 2009 תהיה כ- 70 מיליון ₪.

אבטלה

מיולי 2007 הורעו תנאי הזכאות לדמי אבטלה לחיילים משוחררים. במניין ימי תקופת האכשרה נכללים לא יותר מ-180 ימי שירות סדיר. כתוצאה, נשללים דמי אבטלה מרוב החיילים המשוחררים והחיסכון התקציבי מכך יסתכם בהבשלה מלאה (2009) על פי האומדן בכ-100 מיליון ₪.

בעקבות המשבר הכלכלי המלווה במיתון במשק ועלייה בשיעור האבטלה, נחתם בתחילת 2009 הסכם עם הממשלה, שמטרתו לסייע למובטלים שאינם זכאים לדמי אבטלה לפי חוק ביטוח לאומי ולשלם להם גמלאות מיוחדות. על פי ההסכם, מובטל בן 25 ומעלה, שפוטר מעבודתו וצבר תקופת עבודה של 9 חודשים ב-18 החודשים שקדמו לאבטלתו, יהיה זכאי לגמלה מהמוסד בגובה דמי אבטלה למשך תקופה שאינה עולה על מחצית התקופה המרבית לתשלום דמי אבטלה. המימון הינו בידי האוצר.

הפעלת הסכם זה מותנית בשיעור אבטלה במשק של לפחות 7.5%.

בסוף חודש מאי 2009 התפרסם שיעור הבלתי מועסקים של 7.6% (רבעון הראשון 2009).

לכן הוחל בהפעלת ההסכם שנחתם עם הממשלה.

בסה"כ ייהנו מההסכם כ-2,500-3,000 מובטלים בעלות כוללת שאינה עולה על 100 מיליון ₪ במונחים שנתיים.

בחוק ההסדרים 2009-2010 התקבלו מספר שינויים בחוק ביטוח אבטלה:

- תישמר הזכאות לדמי אבטלה למובטל שפתח עסק עצמאי ושב להיות מובטל בתוך תקופה שלא עלתה על 24 חודשים ממועד פתיחת העסק, אף אם חלפו 12 חודשים מעת שהפך מובטל לראשונה.

- מובטל שהופנה לעבודה לא מתאימה יהיה זכאי לתשלום השווה להפרש שבין דמי האבטלה המגיעים לו אילו לא עבד לבין 50% משכרו בעבודה לא מתאימה וכן שינוי תקופת הזכאות המרבית האפשרית. לפני כן ההשלמה הייתה עד 75% מהשכר של המובטל ערב האבטלה. התיקון שיפר את המצב של בעלי הכנסות נמוכות ותיקן עיוות שהיה לגבי בעלי הכנסות גבוהות.

- עלותם של שני תיקוני חוק אלה, זניחה.

- הוארך ההסדר בדבר כיסוי הגרעון בענף אבטלה מיתרות נכסי ענף ילדים עד סוף 2011. בשנים 2009-2010 צפוי הגרעון להגיע לכ-2.5 מיליארד ₪, מדי שנה.

שירות מילואים

שינויים ב"חוק שירות המילואים 2008" שתחולתו מאוגוסט 2008 - עיקרם:

- התגמול המזערי נקבע בשיעור של 68% מהסכום הבסיסי – 5,225 ₪ לחודש מינואר 2009 וכ- 5,400 ₪ מינואר 2010 (עד אוגוסט 2008 שולם תגמול בגובה שכר מינימום).
- שיטת חישוב התגמול על שירות בסופי שבוע, הן לעובד שכיר והן לעובד עצמאי, שונתה.

זכויות עובדים בפשיטות רגל

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית הוגדלה הגמלה המרבית לעובד מ-10 פעמים הסכום הבסיסי ל-13 פעמים (מ-76,830 ₪ ל-99,879 ₪). לא צפויה תוספת משמעותית לתקציב 2009 בגין שינוי זה.

החל בינואר 2010 צפויה הגמלה המרבית להגיע לכ-103.4 אלף ₪.

גבייה

בינואר 2009 השיעור המופחת למעסיק ירד מ-3.85 ל-3.45 והפסד הגבייה כתוצאה מהורדה זו אמור היה להסתכם במונחים שנתיים בכ-0.5 מיליארד ₪.

ב-2010 יימשך תהליך הגדלת הזקיפה של שווי שימוש ברכב צמוד, שהחל ב-2008 ויימשך עד 2011. תוספת הגבייה כתוצאה מהמשך תהליך זה נאמדת בשנת 2009 בכ-100 מליון ₪, (בנוסף לתוספת של כ-250 מליון ₪ בשנת 2008). תוספת הגבייה בעקבות מהלך זה תסתכם בכ-250 מיליון ₪.

בחוק ההסדרים 2009-2010 התקבלו מספר שינויים בנושא גביית דמי הביטוח הלאומי ועיקרם:

החל מאוגוסט 2009 הוכפלה תקרת התשלום לגביית דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות, מ-5 פעמים הסכום הבסיסי ל-10 פעמים הסכום הבסיסי, ללא העלאה מקבילה בתקרת הבסיס לחישוב הגמלאות מחליפות שכר. אמדן תוספת הגבייה בגין דמי ביטוח לאומי הינה של כ-540 מיליון ₪ מהציבור, ועוד כ-320 מיליון ₪ מהשתתפות האוצר לפי סעיף 32, במונחים שנתיים. צפויה תוספת גבייה בגין דמי ביטוח בריאות של כ-220 מיליון ₪ לשנה. [תיקון לוח י"א] – הוראת שעה לתקופה מיום ה-1 באוגוסט 2009 עד יום 31 בדצמבר 2010.

הוגדל שיעור דמי הביטוח ממעסיקים על החלק שלא עולה על 60% מהשכר הממוצע ב-0.4%. תוספת הגבייה נאמדת בכ-520 מליון ₪ והשתתפות האוצר, בגין סעיף 32, בכ-550 מיליון ₪, במונחים שנתיים. [תיקון לוח י'] - הוראת שעה מה-1 באוגוסט 2009 ועד ה-31 למרס 2011.

הקצבת אוצר המדינה לענף ביטוח ילדים

כנגד תוספות הגבייה מהגדלת התקרה והגדלת שיעור דמי הביטוח למעסיק הופחת בהדרגה בחוק ההסדרים 2009-2010 שיעור השתתפות אוצר המדינה מהגבייה לענף ילדים: שיעור השתתפות הוא 207.5% מה-1.8.09 עד ה-31.12.09, 169% מה-1.1.10 עד ה-31.12.10 ו-208% מה-1.1.11 עד ה-31.3.11. יצוין כי עד סוף יולי 2009 שיעור השתתפות היה 210%.

אבדן הכנסה בסעיף זה בשל הקיצוץ בשנת 2010 נאמד בכ-2.5 מיליארד ₪.

5. תחזית התשלומים, התקבולים, העודפים והגירעונות בשנת 2010

ההיקף הצפוי של תשלומי הגמלאות

לפי הצעת התקציב התשלומים לגמלאות (כולל הוצאות מינהל) צפויים להסתכם בשנת 2010 בכ- 59.6 מיליארד ₪ לעומת 55.7 מיליארד ₪ ב-2009. היקף התשלומים צפוי לגדול בשנת 2010 בכ- 4.5% במונחים ריאליים. התשלומים לגמלאות לפי חוק הביטוח הלאומי (דהיינו – התשלומים "הביטוחיים") צפויים להגיע לכ- 49.2 מיליארד ₪ ואילו התשלומים לגמלאות הלא-גבייתיות לכ- 10.4 מיליארד ₪.

להלן שיעורי השינויים הצפויים בהיקף התשלומים בענפים השונים :

לוח 1: שיעורי שינוי ריאליים לעומת שנה קודמת בתשלומים של ענפי גמלאות הביטוח הלאומי

<u>ענפי גמלאות</u>	2009	2010
זקנה ושאיירים	4.8	4.5
סיעוד	9.6	4.1
נכות כללית	4.9	3.6
נפגעי עבודה	5.6	1.7
אימהות	5.3	4.7
ילדים	5.7	9.1
אבטלה	63.0	-0.4
הבטחת הכנסה	4.1	1.0
שירות מילואים	37.3	0.3

היקף הגבייה

לפי הצעת התקציב הגבייה באמצעות המוסד (כולל השיפוי (סעיף 32ג'1) תסתכם בשנת 2010 בכ- 46.1 מיליארד ₪, לעומת 43.5 מיליארד ₪ ב-2009. הגבייה מהציבור לענפי ביטוח תסתכם בכ- 28.1 מיליארד ₪, ואילו שיפוי האוצר יסתכם בכ- 2.16 מיליארד ₪. סך כל הגבייה לענפי הביטוח, כולל השיפוי, תסתכם בכ- 28.1 מיליארד ₪. הגבייה מדמי ביטוח בריאות תעמוד על כ- 16 מיליארד ₪.

תקבולי המוסד לביטוח לאומי

לפי הצעת התקציב סך כל התקבולים של המוסד לביטוח לאומי מגבייה (כולל דמי ביטוח בריאות), מהשתתפות האוצר במימון הגמלאות ומהכנסות אחרות (ריבית ופיצויים מצד שלישי) יסתכמו בכ-78.5 מיליארד ₪. הקצבת האוצר למימון גמלאות ענפי הביטוח הגבייתיות תהיה כ-14.6 מיליארד ₪. השתתפות האוצר במימון גמלאות לא-גבייתיות תסתכם בכ-10.4 מיליארד ₪, ואילו התקבולים מריבית צפויים להגיע לסכום של כ-6.9 מיליארד ₪.

עודף / גירעון בתקציב התפעולי

בהתאם לתחזית התשלומים והתקבולים של **הצעת התקציב** צפוי גרעון שוטף של כ-3.8 מיליארד ₪ בשנת 2010, אך בתוספת תקבולי הריבית צפוי להיווצר עודף של כ-3.1 מיליארד ₪.

6. העברת יתרות נכסים מענף ילדים לענפים גירעוניים

רוב ענפי הביטוח הלאומי הינם גירעוניים באופן שוטף. הענף כמעט היחיד שצובר עודפים הוא ענף הילדים. מדי פעם מתעורר הצורך בהעברת יתרות נכסים מענף ילדים לכיסוי גירעונות ענפים שונים. במהלך שנת 2007 בוצעה העברה מענף ילדים בסך 11.1 מיליארד ₪ לפי הפירוט הבא:

ענף סיעוד	2.9 מיליארד ₪
ענף אימהות	2.7 מיליארד ₪
ענף נכות כללית	4.0 מיליארד ₪
ענף נפגעי עבודה	1.5 מיליארד ₪

העברות אלו היוו פיתרון זמני לבעיית הגירעונות בשנת 2007. כבר במהלך שנת 2008 היה צורך לטפל בכיסוי גירעונות בענפים אלו ובעיקר בענפים סיעוד ואימהות, שיתרת נכסיהם התאפסה כבר בסוף הרבעון הראשון.

בישיבת מועצת המוסד ב-29.1.08 אושרו העברות נוספות מענף ילדים לענפי הביטוח הגירעוניים.

הסכומים הם :

ענף סיעוד	2.5 מיליארד ₪
ענף אימהות	1.5 מיליארד ₪
ענף נכות כללית	3.5 מיליארד ₪
ענף נפגעי עבודה	1.5 מיליארד ₪
סך כל ההעברות	9.0 מיליארד ₪

גם בשנים 2009-2010 יהיה צורך בכיסוי גירעונות שיווצרו בענפי הביטוח השונים, בעיקר בענף אימהות וענף סיעוד.

בישיבת מינהלת המוסד שהתקיימה ב-25.1.09 נדון נושא העברת יתרות נכסים בין ענפי הביטוח הלאומי. לאחר הצגת חלופות שונות הוחלט לבחור בחלופה מינימליסטית- כיסוי גרעונות בענפים אימהות וסיעוד ע"י העברת 2 מיליארד ₪ לכל אחד מענפים אלו מענף ילדים.

ועדת הכספים וההשקעות של מועצת הביטוח הלאומי בישיבתה ב- 1.3.2009, החליטה להמליץ על העברות מענף ילדים בהיקפים גבוהים בהרבה :

ענף סיעוד	12.2 מיליארד ₪
ענף אימהות	5.8 מיליארד ₪
ענף נכות כללית	20.5 מיליארד ₪
ענף נפגעי עבודה	6.3 מיליארד ₪
סך כל ההעברות	44.8 מיליארד ₪

הנושא טרם הובא לדיון במועצת המוסד.

נוסף על כך קיימת הבעיה של גירעונות בענף האבטלה. בשנים 2007 ו-2008 הסתכם הגירעון השוטף בענף אבטלה בכ-1.3 מיליארד ₪ בשנה. בחוק ההסדרים לשנת 2008 הוחלט על המשך כיסוי גירעון ענף אבטלה מכספי ענף ילדים לשנתיים נוספות וזאת במקום השימוש בסעיף 33 לחוק הביטוח הלאומי שמחייב את הממשלה לכסות את גירעונות ענף האבטלה.

בחוק ההסדרים לשנים 2009-2010 הוארך ההסדר בדבר כיסוי גרעון בענף אבטלה מיתרות נכסי ענף ילדים עד סוף 2011. בשנים 2009-2010 צפוי הגרעון להגיע לכ-2.5 מיליארד ₪ מדי שנה.

לוחות ותרשימים

לוח א' - המקדמים העיקריים לבניית אומדן הביצוע ל-2009 ולתקציב ל-2010

תחזית ל-2010	2009		המקדם
	ביצוע מעודכן	תחזית מקורית	
2.5%	0.0%	1.0%	תמ"ג - אחוז הגידול הממוצע לעומת אשתקד מדד מחירים ממוצע לצרכן -
2.3%	3.3%	1.5%	אחוז הגידול הממוצע לעומת אשתקד
2.0%	3.5%	1.0%	אחוז הגידול במשך השנה
8,355	8,150	8,200	שכר הממוצע במשק (מועסקים ישראלים) - ש"ח שכר ממוצע במשק -
2.5%	1.0%	1.5%	אחוז הגידול הנומינלי לעומת אשתקד
0.2%	-2.3%	0.5%	אחוז גידול ריאלי לעומת אשתקד מספר המועסקים -
2,823	2,781	2,780	באלפים
1.5%	0.1%	0	אחוז הגידול לעומת אשתקד
2,850	2,810	2,810	מספר משרות שכיר - באלפים מספר משרות שכיר של ישראלים -
1.4%	0.0%	0.4%	אחוז הגידול לעומת אשתקד
241	236	225	מספר הבלתי מועסקים - באלפים
8.0%	7.8%	7.5%	שיעור הבלתי מועסקים
20,000	17,000	20,000	עולים חדשים

לוח ב' - מספר מקבלי גמלאות, 2010-2007

אחוז השינוי לעומת שנה קודמת			2010	2009	2008	2007	הגימלה
2010	2009	2008					
							<u>זקנה ושירים</u>
2.5%	2.8%	2.0%	585,200	570,900	555,508	544,630	קצבת זקנה
-1.0%	0.6%	-0.3%	104,000	105,000	104,378	104,659	קצבת שאירים
-4.4%	-4.9%	-4.6%	69,000	72,200	75,912	79,601	זו"ש ללא מבוטחים
1.2%	1.2%	5.7%	42,000	41,500	41,000	38,800	דמי קבורה
							<u>נכות כללית</u>
3.9%	2.7%	4.0%	208,000	200,200	194,988	187,525	קצבת נכות
4.9%	4.9%	6.1%	27,800	26,500	25,255	23,810	ילד נכה
6.1%	6.2%	7.2%	33,100	31,200	29,390	27,424	שרותים מיוחדים
5.3%	5.1%	5.9%	32,000	30,400	28,915	27,306	ניידות
4.2%	4.3%	5.4%	3,750	3,600	3,450	3,273	גזת
3.9%	8.8%	70.0%	3,460	3,330	3,060	1,800	נפגעי פוליו
4.1%	4.1%	4.7%	141,300	135,700	130,294	124,480	<u>סיעוד</u>
0.0%	1.1%	-7.0%	113,000	113,000	111,809	120,218	<u>הבטחת הכנסה</u>
0.0%	49.3%	-2.5%	72,000	72,000	48,219	49,448	<u>אבטלה</u>
							<u>אימהות</u>
1.9%	1.8%	3.4%	158,000	155,000	152,319	147,245	מענק לידה
2.1%	2.5%	8.8%	98,000	96,000	93,630	86,042	דמי לידה
-1.0%	-2.8%	-4.5%	20,000	20,200	20,783	21,771	דמי מזונות
							<u>ילדים</u>
1.8%	1.8%	1.7%	2,458,000	2,415,000	2,372,515	2,333,065	קצבת ילדים
0.0%	-5.1%	0.2%	150,000	150,000	158,000	157,658	מענק לימודים
							<u>נפגעי עבודה</u>
2.6%	-6.7%	4.9%	2,000,000	1,950,000	2,089,708	1,991,542	דמי פגיעה-ימים לתשלום
5.2%	5.3%	5.2%	32,400	30,800	29,249	27,798	נכות מעבודה-קבועה
8.6%	8.2%	8.8%	3,550	3,270	3,023	2,778	זמנית
1.5%	1.4%	0.8%	4,650	4,582	4,518	4,482	תלויים
							<u>נפגעי איבה</u>
0.9%	9.8%	8.9%	3,950	3,915	3,564	3,274	תגמולי נכות
0.5%	1.2%	0.3%	1,940	1,930	1,908	1,902	משפחות

לוח ג: תשלומים ותקבולים של המוסד לביטוח לאומי, 2010 (במיליוני ש"ח ובאחוזים)

05_11_09

תקבולים		תשלומים	
אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח
	הסעיף		הסעיף
100.0	78,502	100.0	75,432
	סך כל התקבולים		סך כל התשלומים
20.2	15,850	21.0	15,850
	מזה: גבייה עבור קופ"ח (ביטוח בריאות)		מזה: העברות לקופ"ח (ביטוח בריאות)
79.8	62,652	79.0	59,582
	סך כל תקבולי ענפי הביטוח		סך כל תשלומי ענפי הביטוח
35.8	28,126	65.2	49,169
	גבייה מהציבור		גמלאות עפ"י חוק
2.7	2,157	13.8	10,413
	שיפוי האוצר		גמלאות ע"י האוצר
18.6	14,616		הקצאת האוצר עפ"י החוק (סעיף 32)
8.8	6,900		רבית על השקעות
0.6	440		פיצויים מצד שלישי
13.3	10,413		מימון חוקים והסכמים ע"ח האוצר
	-3,830		עודף שוטף
	3,070		עודף כולל

**לוח 1 - זרמי התקבולים, התשלומים והעודפים באמצעות המוסד לביטוח לאומי,
2010-2008
(מיליוני שקלים חדשים)**

ביצוע מעודכן 2008	2009		2010		
	ביצוע מעודכן	אחוז השינוי*	הצעת תקציב	אחוז השינוי*	
תקבולים					
73,099.0	76,359.7	1.1	78,501.8	0.5	סך הכול
58,524.5	61,286.7	1.4	62,651.8	-0.1	מזה: לענפי ביטוח לאומי
40,451.4	41,471.0	-0.8	43,976.0	3.7	מזה: גבייה מהציבור - סך הכל ללא שיפוי
49,279.8	51,181.5	0.5	52,239.3	-0.2	תקבולים לענפי ביטוח לאומי ע"פי חוק
27,826.9	28,414.0	-1.2	30,283.0	4.2	גבייה לענפי ביטוח לאומי
25,876.9	26,398.0	-1.2	28,126.0	4.2	גבייה מהציבור
1,950.0	2,016.0	0.1	2,157.0	4.6	שיפוי האוצר
14,937.9	15,717.5	1.9	14,616.3	-9.1	הקצבת האוצר
6,150.0	6,650.0	4.7	6,900.0	1.4	ריבית
365.0	400.0	6.1	440.0	7.5	פיצויים מצד שלישי
9,244.7	10,105.2	5.8	10,412.5	0.7	מימון גימלאות לפי סעיף 9 לחוק ולפי חוקים אחרים
14,574.5	15,073.0	0.1	15,850.0	2.8	גבייה מן הציבור לביטוח בריאות
תשלומים					
64,494.7	70,820.1	6.3	75,431.7	4.1	סך הכול
49,920.2	55,747.1	8.1	59,581.7	4.5	מזה: תשלומים לענפי ביטוח לאומי
39,851.7	44,726.6	8.6	48,195.0	5.3	גימלאות לפי חוק ביטוח לאומי
823.8	915.3	7.6	974.2	4.0	הוצאות מינהל לענפי ביטוח לאומי
8,988.0	9,823.4	5.8	10,112.6	0.6	גימלאות לפי סעיף 9 לחוק ולפי חוקים אחרים
256.7	281.8	6.3	299.9	4.0	הוצאות מינהל של גורמי חוץ
14,574.5	15,073.0	0.1	15,850.0	2.8	בריאות
78.2	74.9	-7.3	79.7	4.0	מזה: הוצאות מינהל
עודפים שוטפים					
2,454.3	-1,110.4	..	-3,829.9	..	עודף תקבולים שוטפים על תשלומים
8,604.3	5,539.6	..	3,070.1	..	סך הכל עודף תקבולים על תשלומים

* לעומת שנה קודמת, במונחים ריאליים.

**לוח 2 : התקבולים, התמלומים והעודפים לפי ענפי הביטוח הלאומי, הצעת תקציב 2010
(מליוני שקלים חדשים)**

הביטוח הבנסה	הענקות מטעמי צדק	זכויות עובדים בפש"ר	שירות מילואים	אבטלה	ילדים	אימרות	נפגעי עבודה	תאונות	נכות כללית	סיעוד	זיקנה ושאררים	כל ענפי הביטוח הלאומי	
2,797.0	14.1	139.0	1,224.4	704.2	20,958.3	2,641.6	2,806.6	409.0	7,518.1	1,188.3	22,251.2	62,651.8	15,850.0
0.0	9.1	109.0	0.0	634.0	6,163.0	2,317.0	1,888.0	259.0	4,877.0	494.0	13,532.9	30,283.0	
0.0	5.0	0.0	0.0	0.0	10,613.2	190.0	6.0	0.0	678.0	810.0	2,314.1	14,616.3	
0.0	0.0	30.0	0.0	0.0	4,000.0	-130.0	150.0	150.0	280.0	-130.0	2,550.0	6,900.0	
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	270.0	0.0	150.0	2.0	18.0	440.0	
2,650.0	0.0	0.0	1,200.0	70.0	180.0	250.0	460.0	0.0	1,500.0	2.6	3,800.0	10,112.6	
147.0	0.0	0.0	24.4	0.2	2.1	14.6	32.6	0.0	33.1	9.7	36.2	299.9	
													75,431.7
													תשלומים - סך הכול
													מרו: בריאות
2,797.0	20.0	305.5	1,224.4	3,134.9	6,321.5	4,826.3	3,975.9	27.6	11,027.5	4,053.2	21,867.9	59,581.7	15,850.0
0.0	20.0	300.0	0.0	3,000.0	6,050.0	4,500.0	3,300.0	25.0	9,200.0	4,000.0	17,800.0	48,195.0	
													סך הכול לענפי הביטוח הלאומי
													גימלאות לפי חוק הביטוח הלאומי
													גימלאות לפי סעיף 9 לחוק
													ולפי חוקים אחרים
2,650.0	0.0	0.0	1,200.0	70.0	180.0	250.0	460.0	0.0	1,500.0	2.6	3,800.0	10,112.6	
0.0	0.0	5.5	0.0	64.7	89.4	61.7	183.3	2.6	294.4	40.9	231.7	974.2	
													חוצאות מינהל לענפי הביטוח הלאומי
147.0	0.0	0.0	24.4	0.2	2.1	14.6	32.6	0.0	33.1	9.7	36.2	299.9	
													חוצאות מינהל של גורמי חוץ
													עודפים שוטפים
0.0	-5.9	-196.5	0.0	-2,430.7	10,636.8	-2,054.7	-1,319.3	231.4	-3,789.4	-2,734.9	-2,166.7	-3,829.9	
0.0	-5.9	-166.5	0.0	-2,430.7	14,636.8	-2,184.7	-1,169.3	381.4	-3,509.4	-2,864.9	383.3	3,070.1	
													תקבולים שוטפים פחות תשלומים
													סך כל התמלומים פחות סך כל התשלומים

**לוח 3 : התקבולים, התשלומים והעודפים לפי ענפי הביטוח הלאומי, אומדן מעודכן 2009
(מליוני שקלים חדשים)**

הביטוח הבנסה	הענקות מטעמי צדק	זכויות עובדים בפש"ר	שירות מילואים	אבטלה	ילדים	אימרות	נפגעי עבודה	תאונות	נכות כללית	סיעוד	זיקנה ושאררים	כל ענפי הביטוח הלאומי		
2,708.1	13.2	131.0	1,192.9	664.2	21,299.2	2,578.1	2,683.6	374.0	7,268.5	1,285.1	21,088.9	61,286.7	15,073.0	
0.0	8.5	101.0	0.0	594.0	5,742.0	2,183.0	1,762.0	244.0	4,598.0	464.0	12,717.5	28,414.0		
0.0	4.7	0.0	0.0	0.0	11,969.2	175.0	6.0	0.0	641.4	750.0	2,171.3	15,717.5		
0.0	0.0	30.0	0.0	0.0	3,410.0	-30.0	200.0	130.0	420.0	-10.0	2,500.0	6,650.0		
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	245.0	0.0	137.0	2.0	16.0	400.0		
2,570.0	0.0	0.0	1,170.0	70.0	176.0	236.4	440.0	0.0	1,441.0	70.0	3,650.0	9,823.4		
138.1	0.0	0.0	22.9	0.2	2.0	13.7	30.6	0.0	31.1	9.1	34.1	281.8		
													70,820.1	
														תשלומים - סך הכול
														מרה: בריאות
2,708.1	16.5	235.3	1,192.9	3,191.0	5,662.0	4,508.1	3,822.8	22.4	10,398.7	3,787.5	20,201.8	55,747.1	15,073.0	סך הכול לענפי הביטוח הלאומי
0.0	16.5	230.1	0.0	3,060.0	5,400.0	4,200.0	3,180.0	20.0	8,650.0	3,670.0	16,300.0	44,726.6		גמלאות לפי חוק הביטוח הלאומי
														גמלאות לפי סעיף 9 לחוק
2,570.0	0.0	0.0	1,170.0	70.0	176.0	236.4	440.0	0.0	1,441.0	70.0	3,650.0	9,823.4		ולפי חוקים אחרים
0.0	0.0	5.2	0.0	60.8	84.0	58.0	172.2	2.4	276.6	38.4	217.7	915.3		חוצאות מינהל לענפי הביטוח הלאומי
138.1	0.0	0.0	22.9	0.2	2.0	13.7	30.6	0.0	31.1	9.1	34.1	281.8		חוצאות מינהל של גורמי חוץ
														עודפים שוטפים
0.0	-3.3	-134.3	0.0	-2,526.8	12,227.2	-1,900.0	-1,339.2	221.6	-3,550.2	-2,492.4	-1,612.9	-1,110.4		תקבולים שוטפים פחות תשלומים
0.0	-3.3	-104.3	0.0	-2,526.8	15,637.2	-1,930.0	-1,139.2	351.6	-3,130.2	-2,502.4	887.1	5,539.6		סך כל התקבולים פחות סך כל התשלומים

**לוח 4 - הממבוללים, התשלומים והעודפים לפי ענפי הביטוח הלאומי, 2008
(מיליוני שקלים חדשים)**

הבטחת הכנסה	הענקות מטעמי צדק	זכויות עובדים בפשי"ר	שירות מילואים	אבטלה	ילדים	אימהות	נפגעי עבודה	תאונות	נכות כללית	סיעוד	זיקנה ושאר ימים	כל ענפי הביטוח הלאומי		
2,517.9	12.8	130.4	840.9	539.2	19,848.0	2,588.0	2,603.6	340.3	7,203.6	1,281.2	20,618.6	58,524.5	14,574.5	
0.0	8.3	90.4	0.0	525.1	5,563.1	2,138.0	1,680.7	230.3	4,557.5	467.3	12,566.2	27,826.9		
0.0	4.5	0.0	0.0	0.0	11,405.4	160.0	5.4	0.0	607.0	701.4	2,054.2	14,937.9		
0.0	0.0	40.0	0.0	0.0	2,700.0	50.0	240.0	110.0	540.0	100.0	2,370.0	6,150.0		
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	224.0	0.0	125.0	1.9	14.1	365.0		
2,392.1	0.0	0.0	820.0	14.0	177.7	227.5	425.6	0.0	1,345.8	2.3	3,583.0	8,988.0		
125.8	0.0	0.0	20.9	0.1	1.8	12.5	27.9	0.0	28.3	8.3	31.1	256.7		
													64,494.7	
														תשלומים - סך הכול
														מזה: בריאות
2,517.9	14.7	191.8	840.9	1,895.7	5,187.7	4,146.0	3,505.7	20.3	9,599.1	3,345.6	18,654.8	49,920.2	14,574.5	סך הכול לענפי הביטוח הלאומי
0.0	14.7	187.1	0.0	1,826.2	4,931.7	3,853.1	2,895.3	18.1	7,983.1	3,300.0	14,842.4	39,851.7		גמלאות לפי חוק הביטוח הלאומי
														גמלאות לפי סעיף 9 לחוק
2,392.1	0.0	0.0	820.0	14.0	177.7	227.5	425.6	0.0	1,345.8	2.3	3,583.0	8,988.0		ולפי חוקים אחרים
0.0	0.0	4.7	0.0	55.4	76.5	52.9	156.9	2.2	241.9	35.0	198.3	823.8		הוצאות מיוחדות לענפי הביטוח הלאומי
125.8	0.0	0.0	20.9	0.1	1.8	12.5	27.9	0.0	28.3	8.3	31.1	256.7		הוצאות מיוחדות של גורמי חוץ
														עודפים שוטפים
0.0	-1.9	-101.4	0.0	-1,356.5	11,960.3	-1,608.0	-1,142.1	210.0	-2,935.5	-2,164.4	-406.2	2,454.3		תקבולים שוטפים פחות תשלומים
0.0	-1.9	-61.4	0.0	-1,356.5	14,660.3	-1,558.0	-902.1	320.0	-2,395.5	-2,064.4	1,963.8	8,604.3		סך כל התקבולים פחות סך כל התשלומים

גבייה

לוח 5.1: המגבייה באמצעות המוסד, לפי ענפי ביטוח¹ מיליוני ש"ח

ענף ביטוח	הצעת תקציב 2010		ביצוע 2009		ביצוע 2008				
	שכירים	לא שכירים	סך הכול	שכירים	לא שכירים	סך הכול			
זיקנה ושארירים	13,532.9	12,141.8	1,391.1	12,717.5	11,382.3	1,335.2	12,566.2	11,316.0	1,250.2
סיעוד	494	441.0	53.0	464	413.0	51.0	467.3	419.6	47.7
נכות כללית	4,877	4,384.0	493.0	4,598	4,125.0	473.0	4,557.5	4,115.4	442.1
תאונות	259	232.0	27.0	244	218.0	26.0	230.3	206.0	24.3
נפגעי עבודה	1,888	1,717.0	171.0	1,762	1,598.0	164.0	1,680.7	1,522.5	158.2
אימהות	2,317	2,087.0	230.0	2,183	1,962.0	221.0	2,138.0	1,929.5	208.5
ילדים	6,163	5,527.0	636.0	5,742	5,131.0	611.0	5,563.1	4,999.7	563.4
אבטלה	634	634.0	-	594	594.0	-	525.1	525.1	-
זכויות עובדים בפש"ר	109	109.0	-	101	101.0	-	90.4	90.4	-
הענקות מטעמי צדק	9.1	8.2	0.9	8.5	7.7	0.8	8.3	7.5	0.8
סך הכול לענפי ביטוח לאומי	30,283.0	27,281.0	3,002.0	28,414.0	25,532.0	2,882.0	27,826.9	25,131.7	2,695.2
דמי ביטוח בריאות ¹	15,850.0	12,666.0	3,184.0	15,073.0	12,009.0	3,064.0	14,574.5	11,754.0	2,820.5
סך כל המגבייה באמצעות המוסד	46,133.0	39,947.0	6,186	43,487.0	37,541.0	5,946	42,401.4	36,885.7	5,560
מוזה: שיפוי האוצר / גבייה	2,157.0	1,999.0	158.0	2,016.0	1,864.0	152.0	1,950.0	1,812.4	137.6

(1) כולל גבייה מפנסיונריום ומקבלי גמלאות (2008 - 1,394 מיליוני ש"ח, 2009 - כ-1,490 מיליוני ש"ח ו-2010 כ-1,550 מיליוני ש"ח).

ליוח 5.2: שיעורי דמי הביטוח במערכת הגבייה מ-01.01.2008 עד ה-31.12.2008 ; ובהוראת שעה מ-01.08.2009 עד 31.03.2011

בנפרד לעובד, מעסיק, ממשלה ולעצמאים, עם ציון השיעורים המופחתים

ענף ביטוח	שכיר												עצמאי											
	לגבי הכנסה מעל הסכום המופחת ¹				לגבי סכומים מופחתים ¹				לגבי הכנסה מעל סכום המופחת ¹				לגבי סכומים מופחתים ¹											
	סך הכול יחד עם הממשלה	ע"ה הממשלה	ע"ה העובד	ע"ה המעסיק	סך הכול יחד עם הממשלה	ע"ה הממשלה	ע"ה העובד	ע"ה המעסיק	סך הכול יחד עם הממשלה	ע"ה הממשלה	ע"ה העובד	ע"ה המעסיק	סך הכול יחד עם הממשלה	ע"ה הממשלה	ע"ה העובד	ע"ה המעסיק								
ז"ש	6.14	5.89	2.04	3.85	0.25	1.92	1.67	1.45	0.22	0.22	0.25	5.46	5.21	3.34	3.09	0.25								
סיעוד	0.22	0.20	0.06	0.14	0.02	0.08	0.06	0.05	0.01	0.01	0.02	0.20	0.18	0.14	0.12	0.02								
נכות	2.38	2.28	0.42	1.86	0.10	0.51	0.41	0.30	0.11	0.11	0.10	1.96	1.86	1.21	1.11	0.10								
תאונות	0.11	0.09	0.02	0.07	0.02	0.04	0.02	0.01	0.01	0.01	0.02	0.10	0.08	0.08	0.06	0.02								
נפגעי עבודה	0.62	0.59	..	..	0.03	0.44	0.41	0.41	..	..	0.03	0.71	0.68	0.42	0.39	0.03								
אימהות	1.12	1.03	0.16	0.87	0.09	0.25	0.16	0.12	0.04	0.04	0.09	0.91	0.82	0.65	0.56	0.09								
ילדים	2.16	2.08	2.08	..	0.08	1.55	1.47	1.47	..	..	0.08	2.48	2.40	1.47	1.39	0.08								
אבטלה	0.31	0.25	0.04	0.21	0.06	0.10	0.04	0.03	0.01	0.01	0.06	..	..	..	..	..								
פשי"ר	0.04	0.02	0.02	..	0.02	0.03	0.01	0.01	..	..	0.02	..	..	..	..	..								
סך הכול ב"ל	13.1	12.43	5.43	7.00	0.67	4.92	4.25	3.85	0.40	0.67	0.67	11.82	11.23	7.31	6.72	0.59								
ביטוח בריאות	5.00	5.00	..	5.00	..	3.10	3.10	..	3.10	..	..	5.00	5.00	3.10	3.10	..								
סך הכול כללי	18.1	17.43	5.43	##	0.67	8.02	7.35	3.85	3.50	0.67	0.67	16.82	16.23	10.41	9.82	0.59								

(1) הבסיס לשיעורים מופחתים עלה מ-50% מהשכר הממוצע ל-60% מהשכר הממוצע לפי חוק החל מ-1.1.2006.

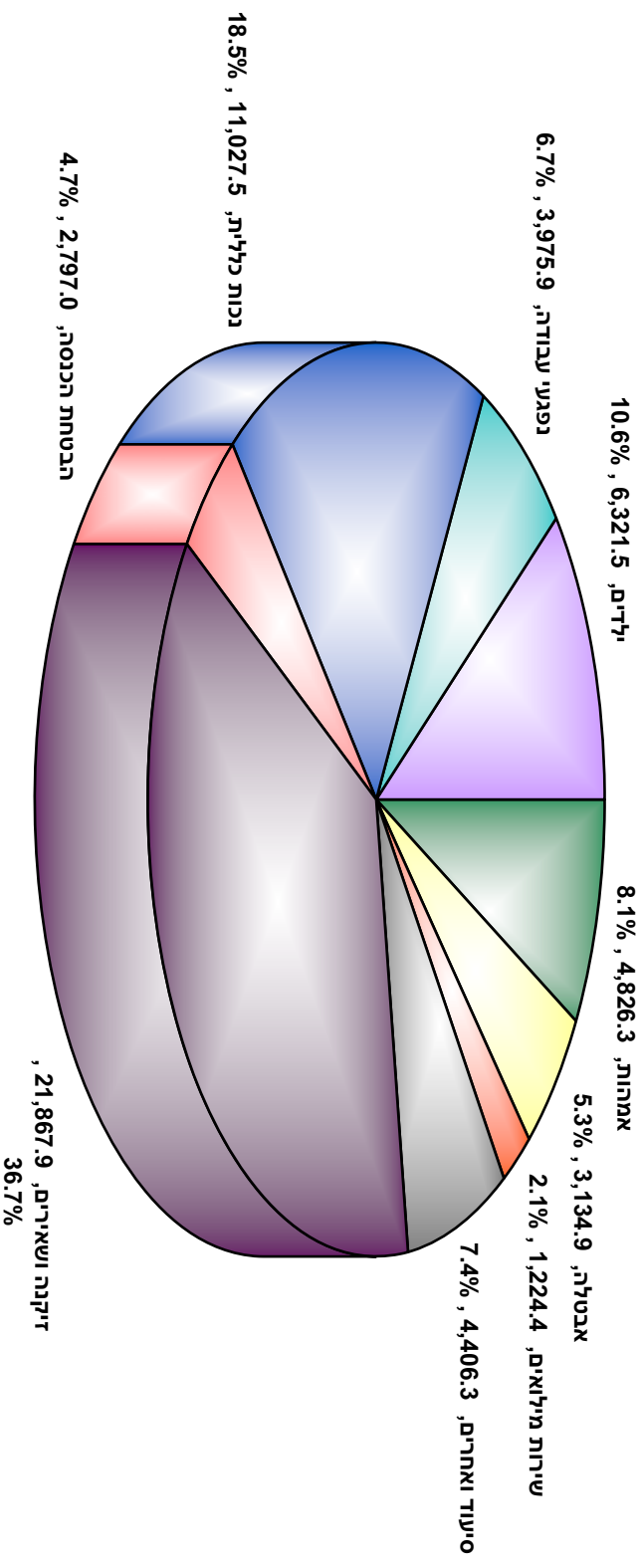
לוח 5.3 : שיעורי דמי הביטוח במערכת הגבייה מ-2009.01.01 עד 2009.07.31 והחל מ-2011.04.01
בנפרד לעובד, מעסיק, ממשלה ולעצמאים, עם ציון השיעורים המופחתים

עצמאי החל מ-2008.1.1				שכיר החל מ-2009.1.1				עגף ביטוח								
לגבי סכומים מופחתים (1)		לגבי הנכסה מעל הסכום המופחת (1)		לגבי סכומים מופחתים (1)		לגבי הנכסה מעל הסכום המופחת (1)		לגבי סכומים מופחתים (1)		לגבי הנכסה מעל הסכום המופחת (1)		לגבי סכומים מופחתים (1)		לגבי הנכסה מעל הסכום המופחת (1)		
ע"ית הממשלה	ע"ית העצמאי	סה"כ	ע"ית הממשלה	ע"ית העצמאי	סה"כ	ע"ית הממשלה	ע"ית העובד	ע"ית המעסיק	עובד + מעסיק	סה"כ יחד עם הממשלה	ע"ית הממשלה	ע"ית העובד	ע"ית המעסיק	עובד + מעסיק	סה"כ יחד עם הממשלה	
0.25	3.09	3.34	0.25	5.21	5.46	0.25	0.22	1.30	1.52	1.77	0.25	3.85	2.04	5.89	6.14	זריש
0.02	0.12	0.14	0.02	0.18	0.20	0.02	0.01	0.04	0.05	0.07	0.02	0.14	0.06	0.20	0.22	סיעוד
0.10	1.11	1.21	0.10	1.86	1.96	0.10	0.11	0.26	0.37	0.47	0.10	1.86	0.42	2.28	2.38	נכות
0.02	0.06	0.08	0.02	0.08	0.10	0.02	0.01	0.01	0.02	0.04	0.02	0.07	0.02	0.09	0.11	תאונות
0.03	0.39	0.42	0.03	0.68	0.71	0.03	..	0.37	0.37	0.40	0.03	..	0.59	0.59	0.62	נפגעי עבודה
0.09	0.56	0.65	0.09	0.82	0.91	0.09	0.04	0.11	0.15	0.24	0.09	0.87	0.16	1.03	1.12	אימרות
0.08	1.39	1.47	0.08	2.40	2.48	0.08	..	1.32	1.32	1.40	0.08	..	2.08	2.08	2.16	ילדים
..	..	..	..	..	..	0.06	0.01	0.03	0.04	0.10	0.06	0.21	0.04	0.25	0.31	אבטלה
..	..	..	..	..	..	0.02	..	0.01	0.01	0.03	0.02	..	0.02	0.02	0.04	פטי"ר
0.59	6.72	7.31	0.59	11.23	11.82	0.67	0.40	3.45	3.85	4.52	0.67	7.00	5.43	12.43	13.1	סה"כ בי"ל
..	3.10	3.10	..	5.00	5.00	..	3.10	..	3.10	3.10	..	5.00	..	5.00	5.00	ביטוח בריאות
0.59	9.82	10.41	0.59	16.23	16.82	0.67	3.50	3.45	6.95	7.62	0.67	12.00	5.43	#####	18.1	סה"כ כללי

(1) הובטו לשיעורים מופחתים על מנת 50% מרושכר הממוצע ל-60% מרושכר הממוצע לפני חוק החל מ-2006.1.1.

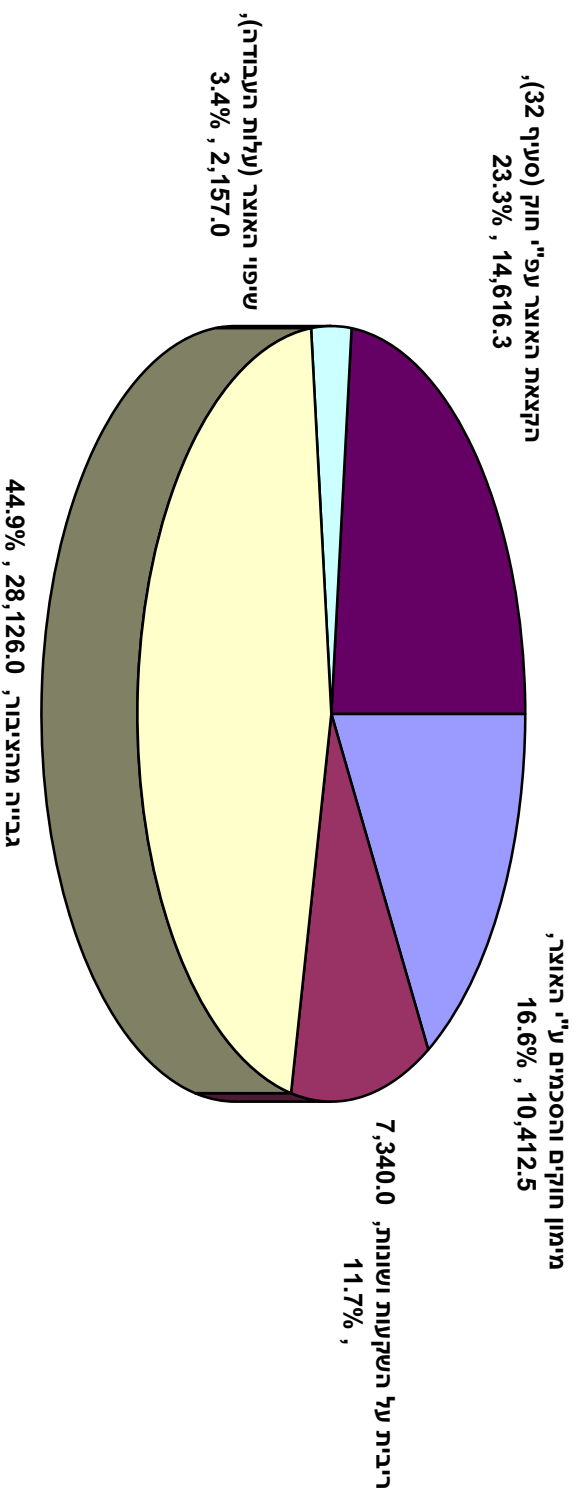

תשלומי גמלאות לפי ענפי הביטוח, 2010 (מיליוני ש"ח)

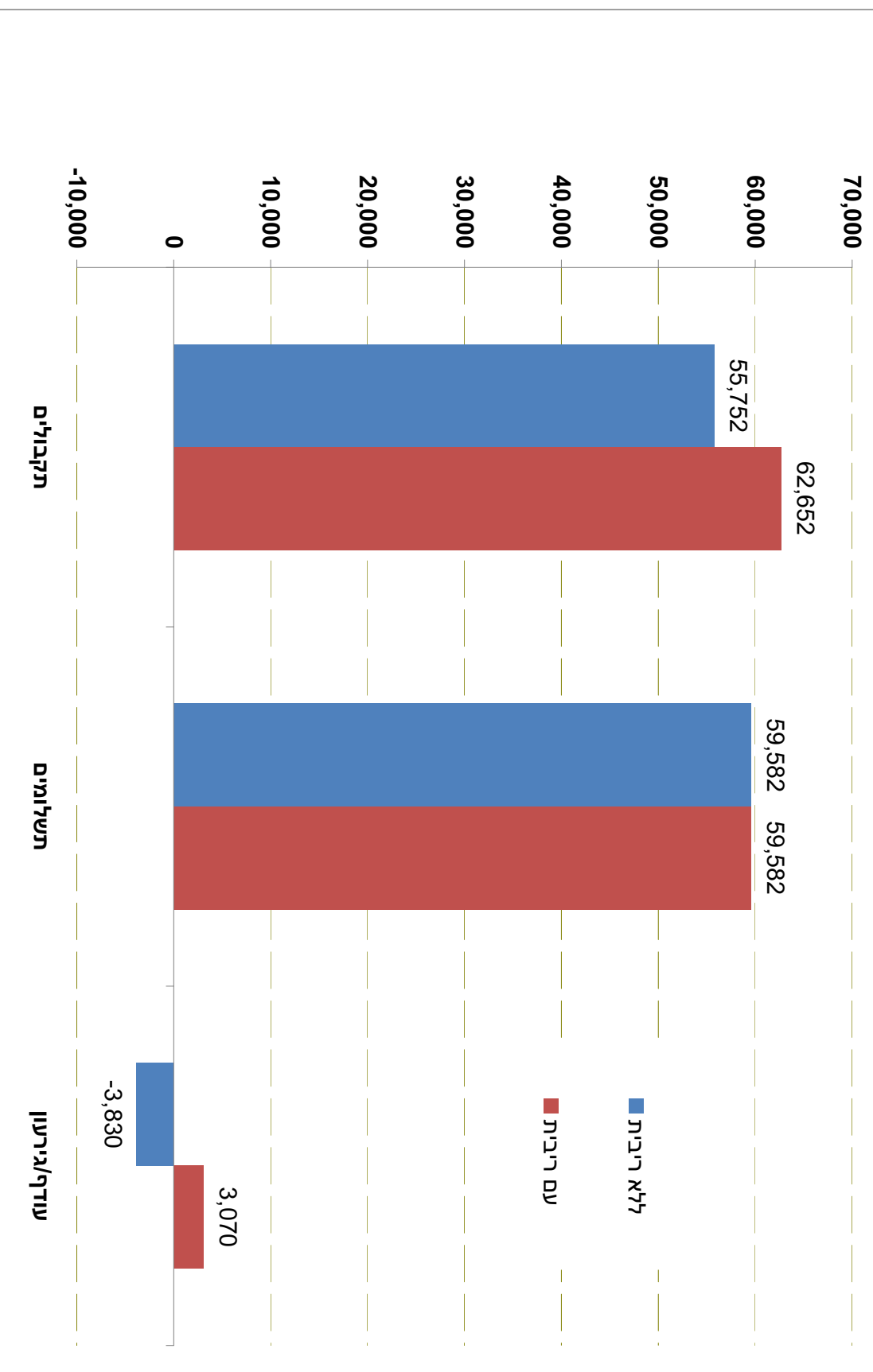
תשלומי הגמלאות מסתכמים בכ-59.6 מיליארד ש"ח.

תקבולי ענפי הביטוח הלאומי לפי מקור מימון, 2010 (מיליוני ש"ח)

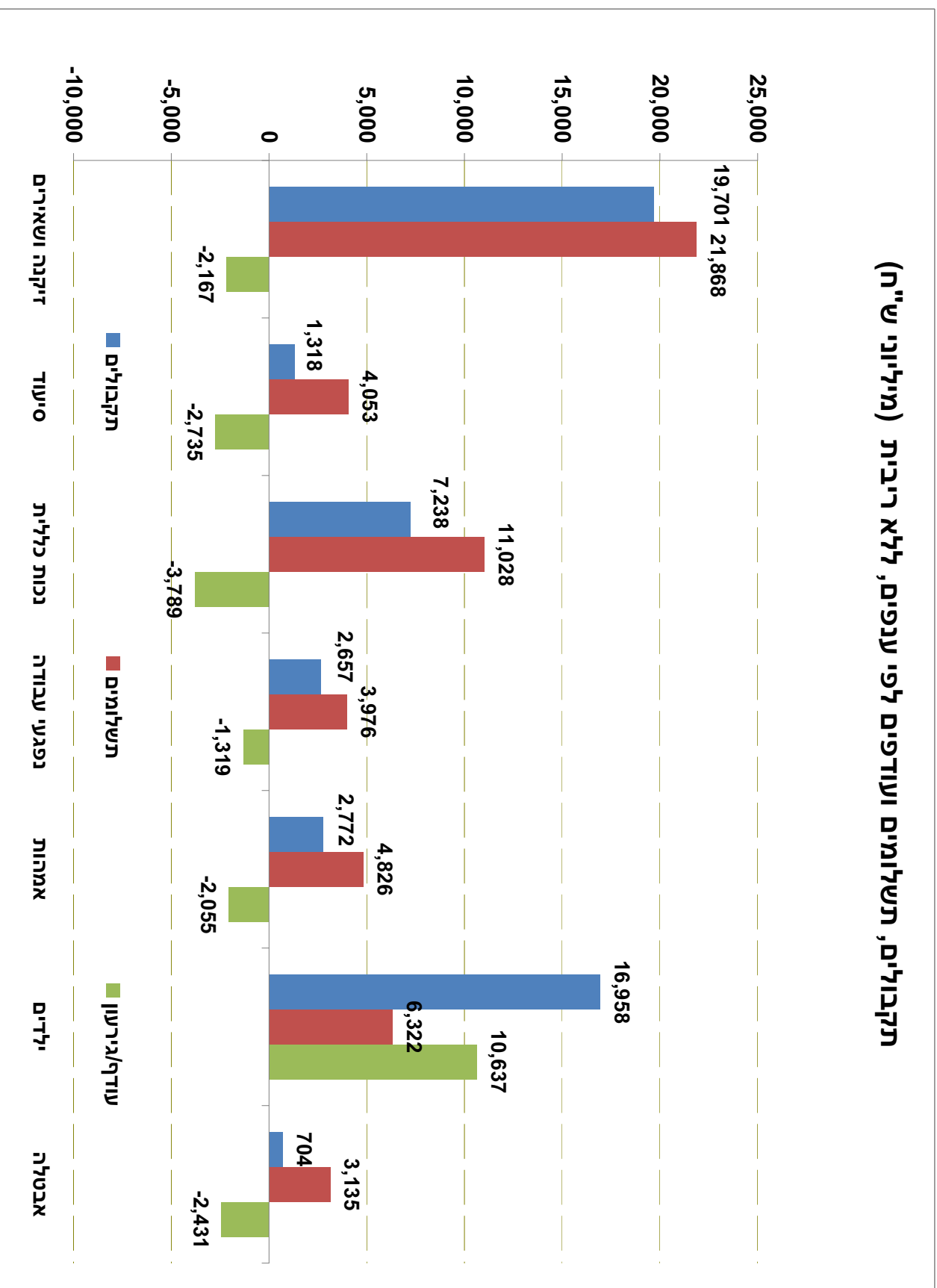

סך כל התקבולים לענפי הביטוח הלאומי מסתכמים בכ-62.7 מיליארד ש"ח. כ-56.6% מתקבולי ענפי הביטוח הלאומי באים ממקורות עצמאיים, וכ-43.4% מקורם בתקציב המדינה.

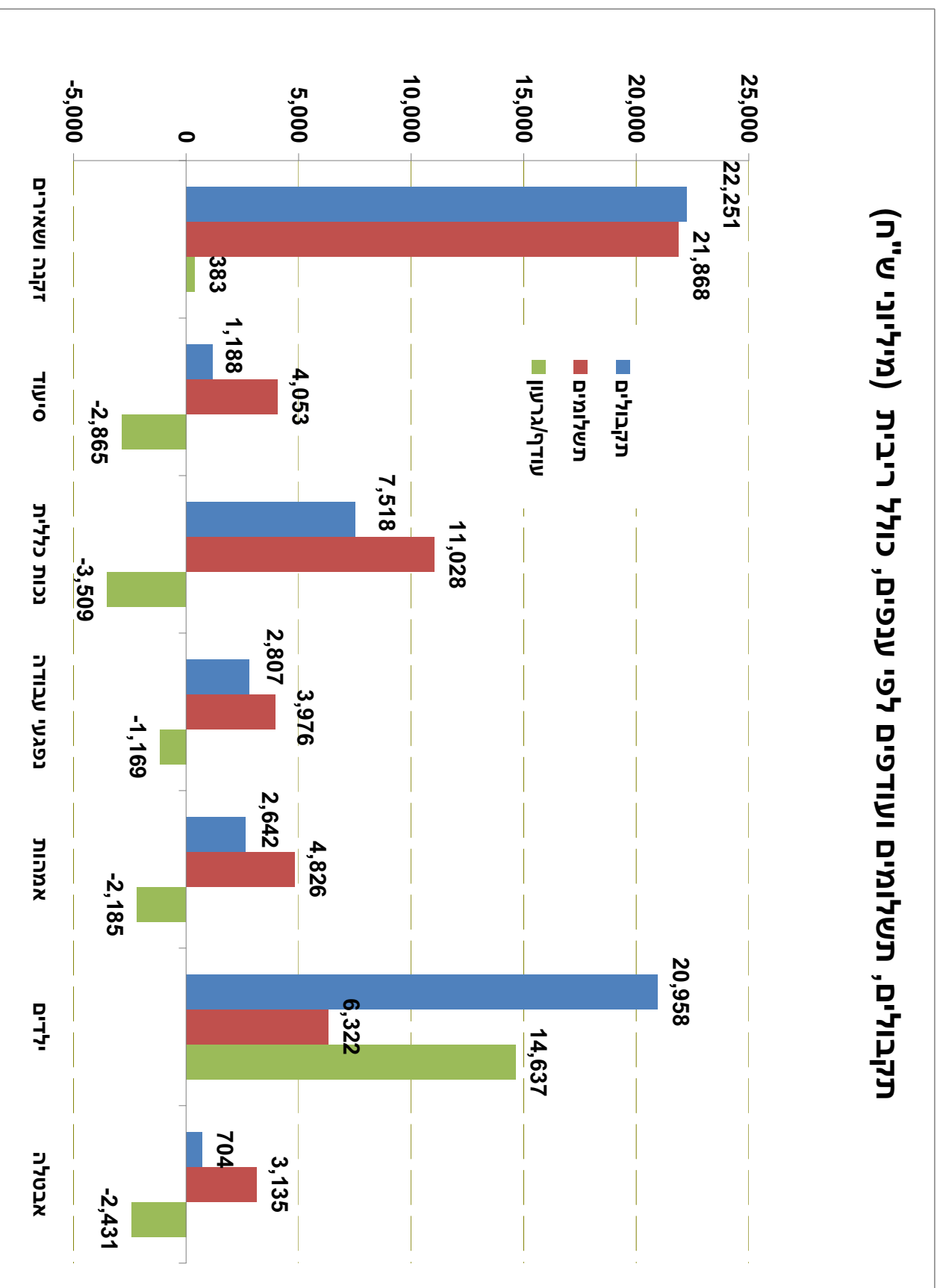
סך הכול תקבולים, תשלומים ועודפים (+) עם ריבית וללא ריבית, (מיילוי ש"ח)

תקבולים, תשלומים ועודפים לפי ענפים, ללא ריבית (מיליוני ש"ח)

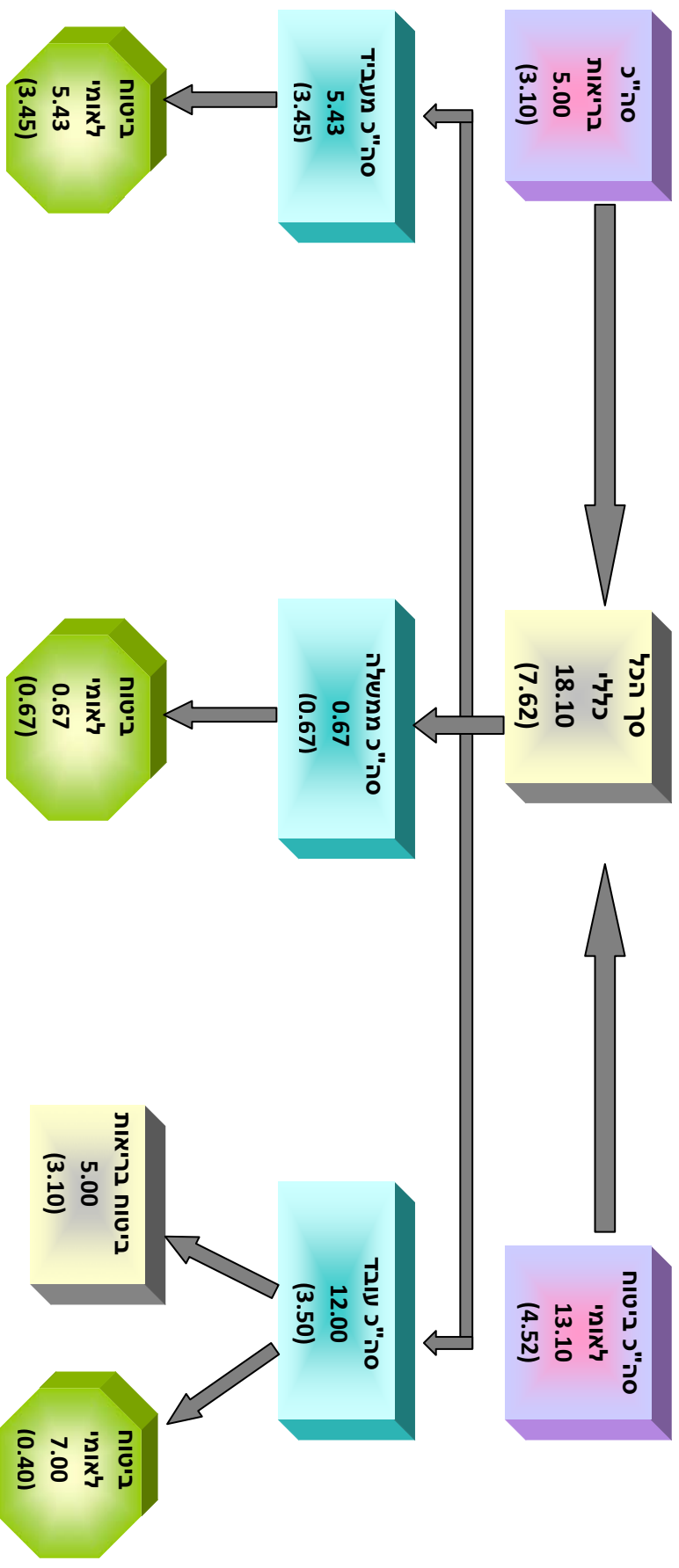

תקבולים, תשלומים ועודפים ועודפים לפי ענפים, כולל ריבית (מיליוני ש"ח)

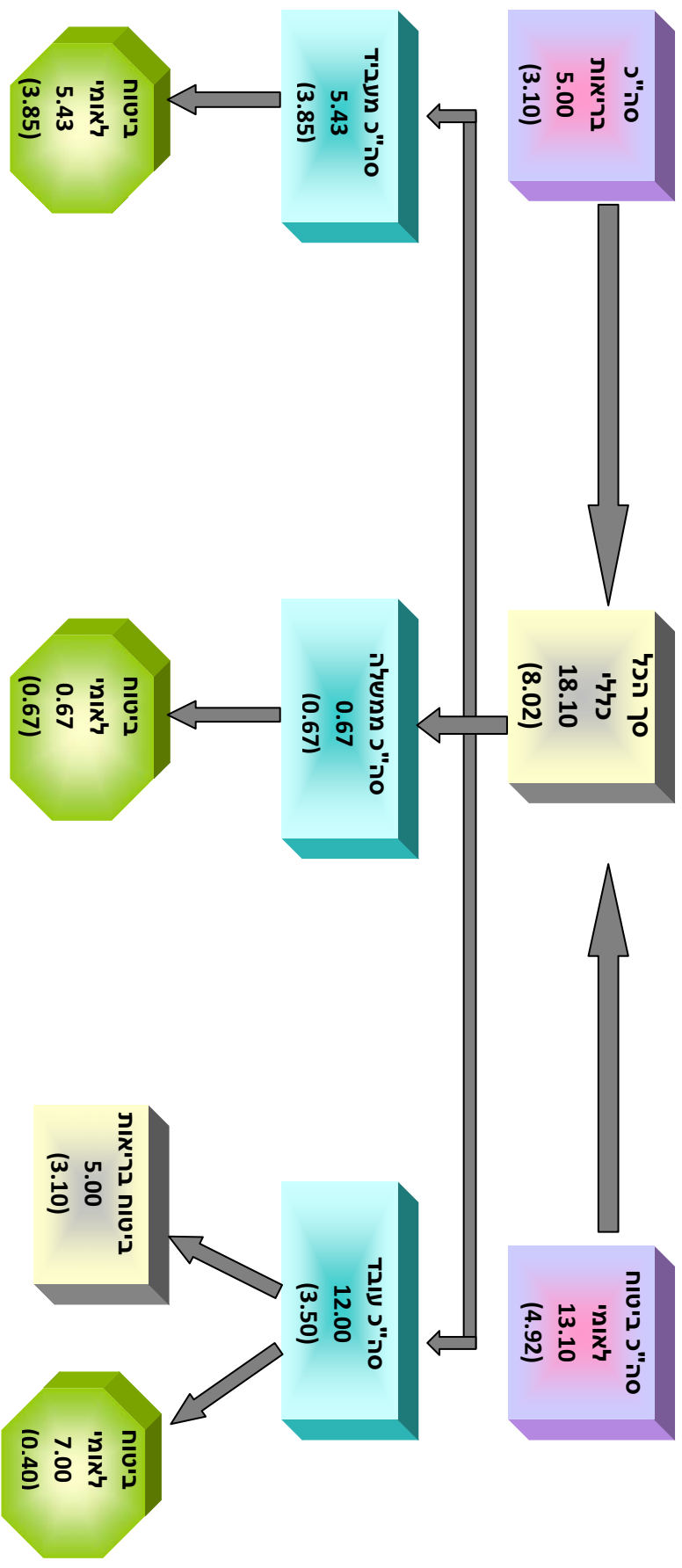
שיעורי גבייה לזמי ביטוח לאומי ולזמי ביטוח בריאות בעד עובדים שכירים מ-1.1.2009 עד 31.7.2009 והחל מ-1.4.2011

(אחוזים מהשכר)

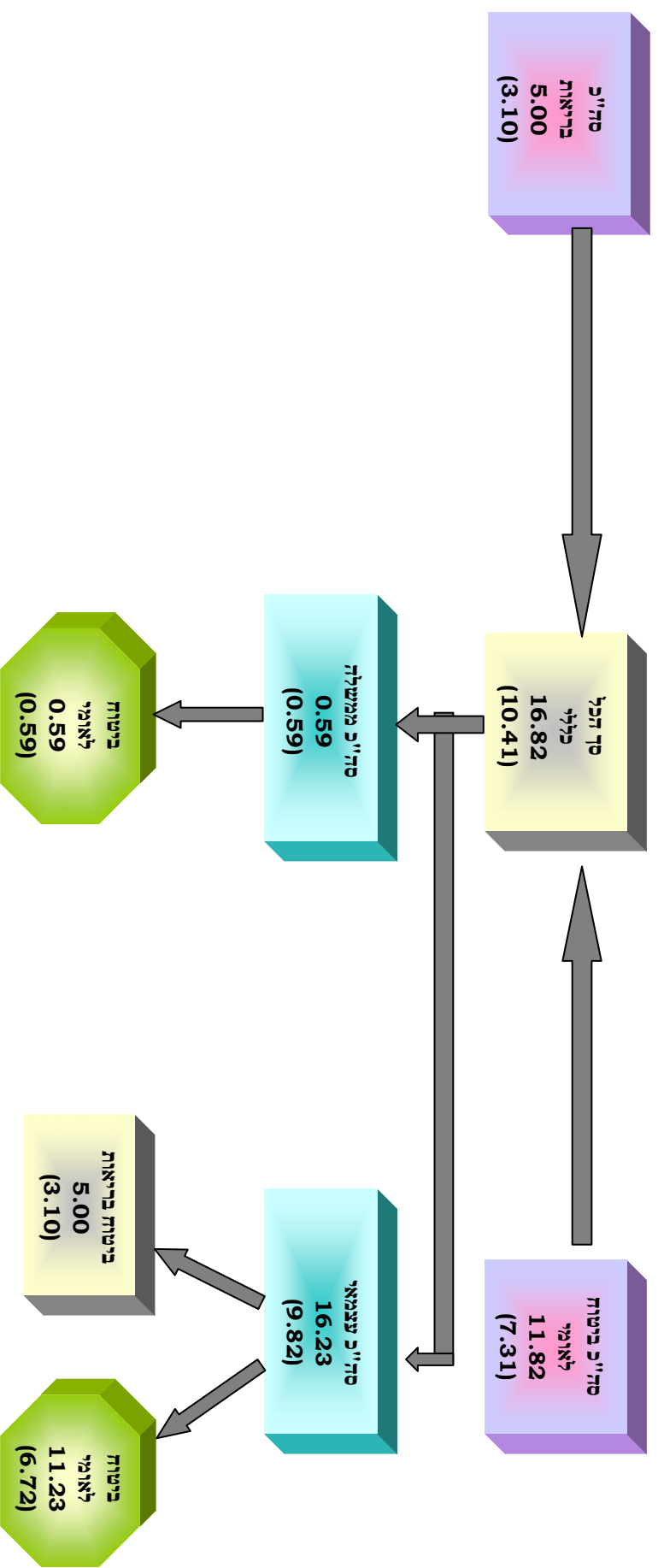
בסוגריים נרשם הישועור המופחת שנגבה מההכנסה שעד 60% מהשכר הממוצע.

**שיעורי גבייה לדמי ביטוח ולדמי לאומי ולידמי ביטוח בריאות בעד עובדים שכירים
ב-2008 ובהוראת שעה מ-1.8.2009 עד 31.3.2011
(באחוזים מהשכר)**

בסוגריים נרשם הישועור המופחת שנגבה מההכנסה שעד 60% מהשכר הממוצע.

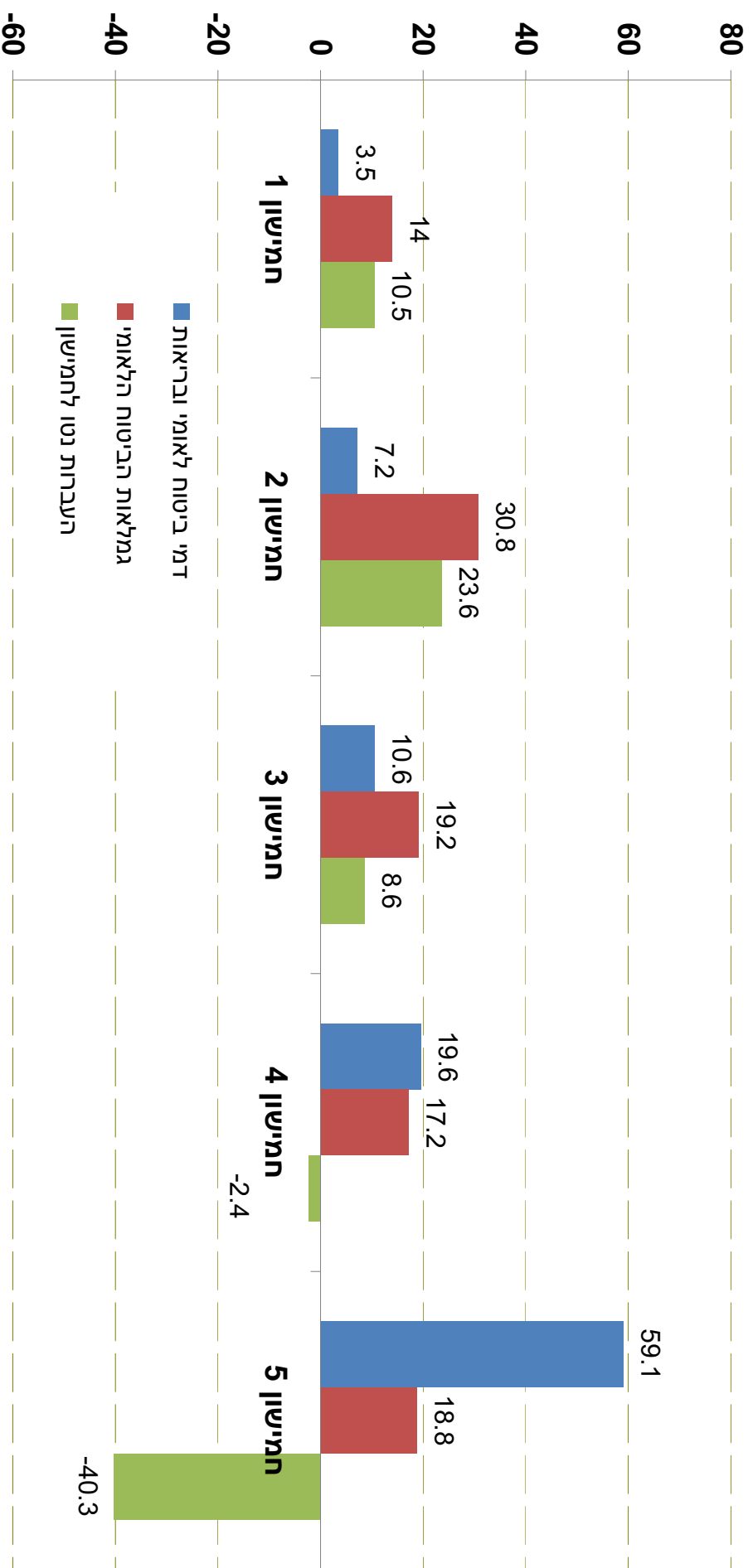
שיעורי גבייה לדהי ביטוח ולדהי ביטוח בריאות מעובדים עצמאים מ-1.1.2008 (באחוזים מהשכר)

בסוגריים נרשם השיעור המופחת שנגבה מההכנסה שעד 60% מהשכר הממוצע.

חלקו של כל תמישון בסך גמלאות הביטוח הלאומי, בסך דמי ביטוח לאומי ובריאות ובהעברות נטו (אחוזים, נתוני 2008)

החמישונים מיוונו לפי ההכנסה הפנויה לפני תקניתי. כל תמישון מונה 20 אחוזים מכלל הנפשות במשקי.

מקור הנתונים: סקר הכנסות, 2008.

הוצאות לגורמי חוץ לפי חוק הביטוח הלאומי¹

(באלפי שקלים חדשים)

10/11/09

הרשאה להתחייב ²		הצעת תקציב 2010	תקציב מעודכן 2009	תקציב מאושר 2009	
2010	2009				
1. סיוע משפטי					
		1,971	1,971	1,971	זו"ש
		1,097	1,097	1,097	סיעוד
		6,135	6,135	6,135	נכות
		5,478	5,478	5,478	נפגעי עבודה
		4,601	4,601	4,601	אבטלה
		2,630	2,630	2,630	הבטחת הכנסה
		21,912	21,912	21,912	סך הכל
2. בתי דין לעבודה					
		28,010	27,730	27,730	סך הכל
		3,606	3,606	3,606	מזה: פרוייקט הערכת מומחים
3. מניעת תאונות נפגעי עבודה					
		26,200	24,596	24,596	המוסד לבטיחות
		1,314	1,314	1,314	משרד התמ"ת
90,000	103,900	173,800	160,000	163,000	4. קרן לפיתוח שירותים לנכים
		60,000	60,000	60,000	מזה: תשלום עבור התחייבויות קודמות
3,800		3,800	3,500	3,000	מזה: תשלום עבור יועצים ומומחים
30,000	30,672	61,225	55,000	55,950	5. קרן סיעוד
		20,000	25,000	25,000	מזה: תשלום עבור התחייבויות קודמות
1,225		1,225	925	950	מזה: תשלומים ליועצים ומומחים
6. מפעלים מיוחדים					
15,000	15,909	30,200	23,500	23,700	סך הכל
		10,000	10,000	10,000	מזה: תשלום עבור התחייבויות קודמות
200		200	50	200	מזה: תשלום עבור יועצים
7,000	7,077	15,060	12,000	12,080	7. קרן מנוף
		5,000	5,000	4,000	מזה: תשלום עבור התחייבויות קודמות
60		60	50	80	מזה: תשלומים ליועצים ומומחים

הרשאה להתחייב ²		הצעת תקציב 2010	תקציב מעודכן 2009	תקציב מאושר 2009	
2010	2009				
15,000	18,000	31,050	20,000	20,700	8. קרן - ילדים בסיכון
		15,000	12,000	10,000	מזה: תשלום עבור התחייבויות קודמות
1,050		1,050	800	700	מזה: תשלומים ליועצים ומומחים
					9. הענקות למחקרים
		1,339	1,339	1,339	זו"ש
		774	774	774	סיעוד
		701	701	701	נכות כללית
		48	48	48	תאונות
		397	397	397	נפגעי עבודה ואיבה
		157	157	157	אמהות ומזונות
		1,780	1,780	1,780	ילדים
		1,494	1,494	1,494	אבטלה
		105	105	105	זכויות בפש"ר
		6,795	6,795	6,795	סך הכל
		700	700	700	מזה: תשלום לחוקרים פוקדים וסוקרים
		70	70	70	רכישת קבצי נתונים למחקרים
					10. העברות למשרד הבריאות
		74,100	68,850	68,850	לפי חוק סיעוד
					11. העברות למשרד הרווחה
		20,000	20,000	20,000	לפי חוק סיעוד
					12. שיפוי שירות התעסוקה
		4,075	4,075	4,075	אבטלה

1. תקציבי הקרנות כוללים התחייבויות

2. עדכון הרשאה להתחייב יבוצע ביום 1/1/2010 ויכלול העברת עודפים והצמדה למדד.